

RAADSVOORSTEL GEMEENTE BUREN

Beeldvormende raad	Oordeelsvormende raad	Besluitvormende raad	Voorstelnummer
6 januari 2026	20 januari 2026	3 februari 2026	D.239920 Z.074652

Portefeuillehouder J.P. Neven

Begrotingsprogramma 2. Fysieke leefomgeving

Onderwerp **Startnotitie Omgevingsprogramma
Eiland van Maurik**

Voorgesteld besluit

1. De Startnotitie Omgevingsprogramma Eiland van Maurik vast te stellen met de daarin omschreven kaders voor het uiteindelijke Omgevingsprogramma.

Samenvatting van het voorstel

Met deze startnotitie voor het Omgevingsprogramma Eiland van Maurik legt de raad een richtinggevend kader vast voor het vervolgproces, waarin we samen met inwoners, ondernemers en andere partners werken aan een integrale visie voor het gebied. De startnotitie vormt de basis om toekomstige keuzes zorgvuldig af te wegen, rekening houdend met waterveiligheid, natuurbehoud, recreatie en toerisme.

1. Inleiding

Tijdens de vaststelling van de omgevingsvisie in juni 2022 gaf de raad aan dat er ter uitwerking van de omgevingsvisie een visie op het Eiland van Maurik moest komen. Ook in de recreatievisie uit 2023 is het Eiland van Maurik opgenomen als een uit te werken programma. Om die reden is het Eiland van Maurik dan ook als prioritair programma opgenomen in de notitie 'programma's voor Buren', die door het college is vastgesteld. Dit vormt de aanleiding om met dit programma te starten en hiervoor een zorgvuldig proces op te stellen. Met deze startnotitie geeft de raad aan het college de eerste kaders mee waarbinnen het uiteindelijke gebiedsprogramma vormgegeven zal kunnen worden en door het college kan worden vastgesteld.

2. Doel / meetbaar effect

Met deze startnotitie geven we richting aan het te ontwikkelen omgevingsprogramma Eiland van Maurik. De richting wordt enerzijds gevormd door de fysieke kenmerken van het gebied maar ook de uitgangspunten vanuit huidige en nieuwe regelgeving en diverse ontwikkelingen in de toekomst. Het uiteindelijke doel van het programma is om:

- Een kader te schetsen waarbinnen nieuwe ontwikkelingen op het Eiland van Maurik kunnen plaatsvinden.
- Voor iedereen een gelijk speelveld te creëren.
- Helderheid voor de lange termijn te geven aan zowel ondernemers, maatschappelijke organisaties als inwoners.
- De juiste bescherming te geven aan de natuur en het landschap.

3. Wettelijke- en beleidskaders

- Omgevingsvisie Buren
 - <https://www.buren.nl/wp-content/uploads/2023/11/Omgevingsvisie-Buren.pdf>
- Visie recreatie en Toerisme
 - [Visie-recreatie-en-toerisme-vastgesteld-door-gemeenteraad-20-9-2022.pdf](#)
- Advies van de raad m.b.t. omgevingsprogramma's
 - [Vergaderingen - Oordeelsvormende Raad - 5 september 2023 - iBabs](#)

- Verordening Ruimte; Provincie Gelderland
 - <http://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR705323>
- Vogelrichtlijn
 - [Richtlijn 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 november 2009 inzake het behoud van de vogelstand](#)
- Website Natura 2000
 - [Natura 2000 | natura 2000](#)
- Beleidslijn Grote Rivieren
 - [De gewijzigde Beleidslijn grote rivieren in 10 aandachtspunten | Informatiepunt Leefomgeving](#)

4. Argumenten

1.1 De startnotitie vormt de basis van het te ontwikkelen omgevingsprogramma.

Het Eiland van Maurik is een dynamisch gebied met veel recreatieve functies, ondernemersinitiatieven en tegelijkertijd grote ecologische en waterveiligheidsbelangen. Door de nieuwe Beleidslijn Grote Rivieren (2025) en Natura 2000-regels is het essentieel om een helder kader te hebben. Het te ontwikkelen omgevingsprogramma biedt dat kader, zodat toekomstige initiatieven integraal en correct kunnen worden afgewogen. Dit voorkomt willekeur en biedt (rechts)zekerheid voor ondernemers, inwoners en maatschappelijke organisaties.

1.2 Op basis van de kaders in deze startnotitie biedt het omgevingsprogramma straks een balans tussen economische ontwikkeling, natuur en waterveiligheid

Het gebied kent kwetsbare natuurwaarden (Natura 2000, weidevogel- en ganzenrustgebieden) en ligt in het winterbed van de Neder-Rijn, waar waterveiligheid van belang is. De startnotitie borgt dat nieuwe ontwikkelingen niet ten koste gaan van deze belangen, maar juist bijdragen aan natuurversterking en klimaatadaptatie. Daarmee sluit het document aan bij landelijke en provinciale opgaven zoals waterberging, biodiversiteit en energietransitie. Bovendien speelt de notitie in op trends zoals gezonde leefomgeving, natuurbeleving en duurzame recreatie. Door nu een integrale visie te ontwikkelen, wordt het Eiland van Maurik toekomstbestendig en blijft het aantrekkelijk voor zowel ondernemers als bewoners en bezoekers.

1.3 Het programma geeft richting aan toerisme en recreatie en de lokale economie

Het Eiland van Maurik is een belangrijke toeristische trekpleister in de regio, met functies zoals verblijfsrecreatie, watersport en evenementen. Door de startnotitie vast te stellen, wordt een strategisch kader gecreëerd om deze recreatieve kwaliteiten duurzaam te benutten en binnen dat kader verder te ontwikkelen. Dit draagt niet alleen bij aan een aantrekkelijk aanbod voor bezoekers, maar ook aan werkgelegenheid en economische vitaliteit in de gemeente Buren. Bovendien sluit het aan bij trends zoals natuurbeleving, gezondheid en seizoensverlenging, waardoor het gebied toekomstbestendig blijft als toeristische hotspot.

1.4 Het proces vergt een strategische en participatieve aanpak voor toekomstbestendigheid

De startnotitie bevat op basis van wet- en regelgeving en trends en ontwikkelingen een set van uitgangspunten. Deze uitgangspunten geven al een eerste richting of inkadering aan mogelijke ontwikkelingen in de toekomst. Dat biedt de grote kans om met draagvlak van alle stakeholders te zoeken naar een goede mix aan functies in de toekomst. Daarmee is de kans groot om draagvlak te creëren en conflicten te voorkomen.

5. Kanttekeningen

1.1 De startnotitie biedt nog geen concrete oplossingen

De startnotitie is slechts een richtinggevend document en bevat nog geen uitgewerkte maatregelen of spelregels. Dit kan de indruk wekken dat er nog weinig zekerheid is over wat er daadwerkelijk gaat gebeuren. Juist doordat de startnotitie kaders en uitgangspunten vastlegt, ontstaat een transparant en zorgvuldig proces waarin inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden actief kunnen meedenken. Dit vergroot het draagvlak en zorgt dat de uiteindelijke keuzes goed onderbouwd en breed gedragen zijn.

1.2 Beperkingen door Natura 2000 en Beleidslijn Grote Rivieren

Door de strenge regels voor natuur en waterveiligheid zijn de ontwikkelmogelijkheden op het Eiland van Maurik beperkt. Dit kan leiden tot teleurstelling bij ondernemers die meer ruimte verwachten. De startnotitie maakt uitgangspunten helder en voorkomt onrealistische verwachtingen.

Tegelijkertijd biedt het ruimte voor creatieve oplossingen, zoals tijdelijke en kleinschalige voorzieningen, natuurvriendelijke recreatie en het benutten van bestaande functies. Zo blijft er perspectief voor economische ontwikkeling binnen de wettelijke randvoorwaarden.

6. Financiële consequenties

De startnotitie heeft op dit moment geen financiële consequenties. Mogelijk dat verder in het proces, zodra het voorkeursscenario bekend is, er financiële consequenties zijn.

7. Juridische consequenties

Niet van toepassing.

8. Participatie

Voor het opstellen van deze startnotitie (fase 1 van het omgevingsprogramma) hebben interviews plaatsgevonden met enkele ondernemers op het Eiland van Maurik, lokale maatschappelijke organisaties en Rijkswaterstaat. Het betrof gesprekken op het niveau van trede 2 van de participatieladder (Raadplegen/meedenken). De betrokkenen zijn op initiatief van de gemeente benaderd voor een gesprek. De specifieke vakinhoudelijke kennis en ervaring van de gesprekspartners is verwerkt in de hoofdstuk 2 (Beschrijving huidige situatie), hoofdstuk 3 (De verandervraag) en hoofdstuk 4 (Kaders voor ontwikkelingen). De input leidt tot enkele denkrichtingen en uitgangspunten in hoofdstuk 5. Dit vormt uiteindelijk de start van fase 2 in de totstandkoming van het omgevingsprogramma.

In fase 2 zullen enkele scenario's worden opgesteld voor de toekomst van het Eiland van Maurik. Deze worden naast de genoemde partijen ook met inwoners en medeoverheden besproken. Op basis van alle argumenten, voor en tegen de scenario's, zal een voorkeursscenario worden opgesteld. Deze zal in de derde fase aan alle inwoners en betrokkenen worden gepresenteerd.

9. Toekomstoriëntatie

Deze startnotitie (en daarmee ook het uiteindelijke omgevingsprogramma) heeft meerdere raakvlakken met de Toekomstoriëntatie voor Buren. Het betreft zowel de paragrafen *Economie* als *Woekeren met Ruimte*.

- Vanuit **Economisch** perspectief belichten we het belang van de toeristische en recreatieve sector op het Eiland van Maurik.

Uit de toekomstoriëntatie:

“Recreatie en toerisme moeten passen bij de kenmerken van Buren. De nadruk ligt op genieten van de rust en van de natuur, dus met name gericht op lopen, fietsen, paardrijden en varen. Niet alleen voor mensen van buiten, ook voor de eigen inwoners is in Buren nog genoeg te ontdekken. Om te zorgen dat toeristen en recreanten langer in Buren blijven, zijn meer horecavoorzieningen en verblijfsmogelijkheden nodig, waarbij de gemeente wil inspelen op lokale initiatieven van ondernemers. Dat draagt bij aan de werkgelegenheid. Tegelijkertijd moeten die voorzieningen wel passen binnen het landschappelijke karakter en de rust en de natuur versterken.”

- Vanuit het perspectief van **Woekeren met Ruimte** kunnen we stellen dat de fysieke leefomgeving onder druk kan komen te staan in het gebied omdat sommige (economische) activiteiten kunnen botsen met het behoud van landschappelijke kwaliteit en natuur.

Uit de toekomstoriëntatie:

“Naast uitbreidingen en ontwikkelingen is het van groot belang om de landschappelijke kwaliteit van Buren te behouden. Bijzondere natuurgebieden, zoals de vogelweidegebieden, vragen om bescherming. De gemeente streeft ernaar om deze gebieden voor een periode van 30 tot 40 jaar vast te leggen, zodat ze ook in de toekomst als herkenbare en waardevolle natuurgebieden behouden blijven.”

10. Uitvoering

- Planning
 - De raad neemt een besluit op 3 februari 2026 over de startnotitie.

- In fase 2 zullen enkele scenario's worden opgesteld voor de toekomst van het Eiland van Maurik. Deze worden breed besproken. Naast de eerder genoemde partijen ook met inwoners en medeoverheden. Op basis van alle argumenten voor en tegen de scenario's, zal een voorkeursscenario worden opgesteld. (voorjaar 2026)
 - Deze zal in fase 3 aan alle inwoners en betrokkenen worden gepresenteerd. (voorjaar 2026)
 - Tenslotte wordt dit verwerkt in een omgevingsprogramma dat aan het college zal worden aangeboden ter vaststelling in de loop van 2026 en aan de Raad ter advisering.
- **Communicatie**
Dit overzicht beschrijft hoe we inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en medeoverheden informeren en betrekken.

Met wie communiceren we?

Inwoners van Maurik en omliggende kernen, ondernemers op het Eiland van Maurik, recreatiebedrijven, natuurorganisaties, Rijkswaterstaat, provincie Gelderland en andere betrokken overheden.

Waarover?

De inhoud van de startnotitie, het vervolgproces, participatiemomenten en de mogelijkheden om mee te denken over scenario's en keuzes.

Hoe en wanneer?

Via gemeentelijke kanalen (website, social media, nieuwsbrief), lokale media, informatiebijeenkomsten en gerichte gesprekken met stakeholders. De eerste communicatie volgt direct na vaststelling van de startnotitie, met een uitnodiging voor participatie in fase 2.

- **Evaluatie**
Het College stelt omgevingsprogramma's vast. De raad stuurt het proces via de omgevingsvisie, de begroting en het vaststellen van omgevingsplannen incl. afwijkingsplannen. Indien noodzakelijk kan het omgevingsprogramma herzien worden als de ontwikkelingen (bijvoorbeeld op het vlak van regelgeving) hierom vragen. Een startnotitie zal dan wederom aan de raad ter vaststelling worden aangeboden.

11. Bijlagen

1. Raadsbesluit
2. Startnotitie Omgevingsprogramma Eiland van Maurik

Burgemeester en wethouders van Buren,

H. Verhoef
secretaris

H.M. Ostendorp
burgemeester